

AKE Lapin toiminnan arviointi 2026: kysely Lapin kirjastojen henkilökunnalle

AKE Lappi toteutti ajalla 11.5–15.6.2026 lomakekyselyn Lapin kirjastojen henkilökunnalle. Kyselyllä selvitettiin toiminnan vaikuttavuutta ja kohderyhmän kokemuksia toiminnan onnistumisesta. Kysymyksiin vastattiin 5 tähden asteikolla sekä sanallisilla vastauksilla.

Kyselyyn saatiin 39 vastausta. Vastaajien taustatiedoista kysyttiin henkilön asemaa kirjastossa sekä kokemusta kirjastoalalta. Vastaajista 8 oli kirjaston johtaja tai esihenkilö, loput 31 vastaajaa olivat kirjastonhoitajia, -virkailijoita tai muita kirjaston palkkaamia henkilöiltä. Lapin kirjastossa on arviolta noin 25 esihenkilöä, joten heistä vain noin kolmannes vastasi kyselyyn. Muuta henkilökuntaa on arviolta 180, joten heistä vastasi noin 17 %. Kyselyn tuloksia voi siis pitää suuntaa-antavina. Vastausmäärän kasvattamiseksi seuraava kysely voitaisiin toteuttaa Lapin kirjastopäivien yhteydessä, jolloin vastaajamäärää voitaisiin kasvattaa. Kyselyn rakennetta on hyvä myös pohtia uudelleen, jotta siitä saataisiin paremmin toiminnan onnistumista ja kehittämistarpeita kuvaavaa tietoa.

Kyselyn tuloksista

Työkokemus kirjastoalalta jakaantui vastaajien kesken alla olevan taulukon mukaan:

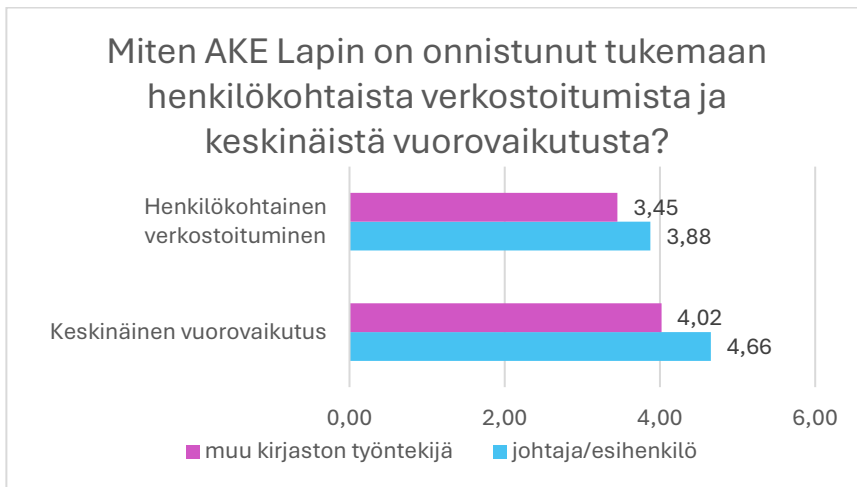
● alle 3 vuotta	3
● 3-10 vuotta	15
● 11-20 vuotta	13
● yli 20 vuotta	8

Vastaajilta pyydettiin arvioita AKE toiminnan onnistumisesta suhteessa vastaajien omiin tai yhteisiin tarpeisiin. Arvioitavat osa-alueet olivat eri kokoisten kirjastojen huomioiminen, viestinnän onnistuminen, koulutusten sisältö ja -menetelmät ja keskinäisen ja henkilökohtaisen verkostoitumisen tukeminen. Alle 3 tai yli 20 vuotta alalla työskennelleiden arviot AKE-toiminnan onnistumisesta olivat kahta muuta ryhmää korkeammat.

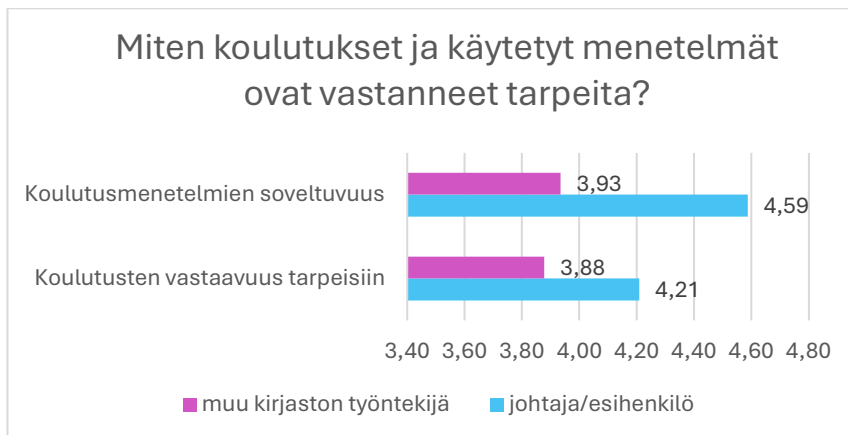
Kirjastoalalla työskentelyn aika	Keskimääräinen tyytyväisyys AKE:n toimintaan
alle 3 vuotta	4,75
3–10 vuotta	3,98
11–20 vuotta	3,98
yli 20 vuotta	4,34

Verkostoitumisen tukemisessa kokemuksissa näkyy eroa kirjaston johtajien/esihenkilöiden ja muiden työntekijöiden välillä. Tähän voi olla syynä esimerkiksi AKE-aluetta vastaava kirjastokimppa ja sen

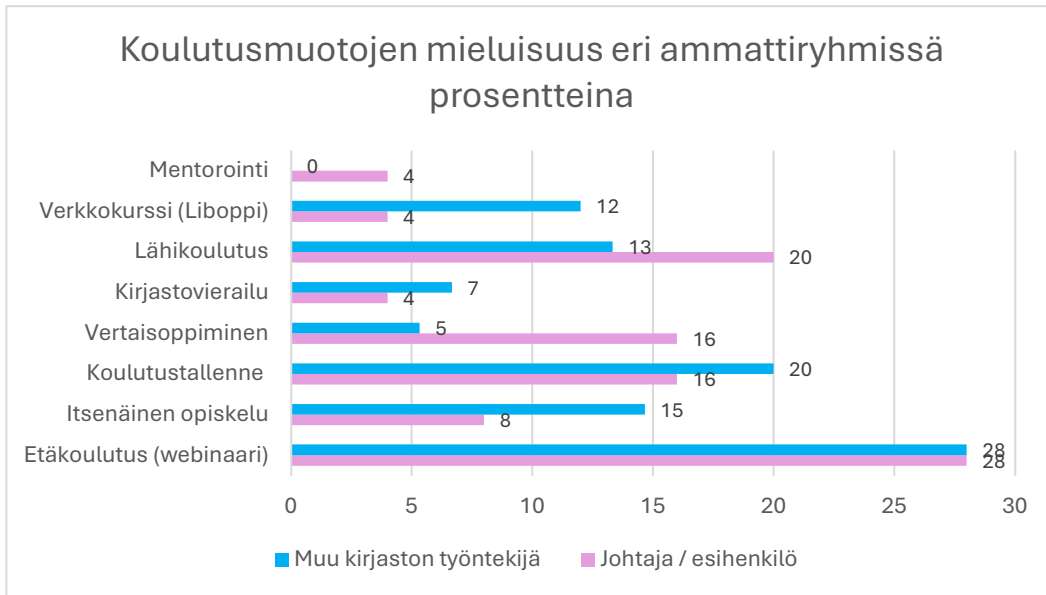
johtajien yhteistyö ja erilaiset verkostot. Jatkossa on hyvä miettiä, miten muiden työntekijöiden verkostoitumista voisi tukea vielä paremmin.

Koulutukset ja niissä käytetyt menetelmät ovat vastanneet tarpeita suhteellisen hyvin, mutta vastauksissa on huomattava ero johtajien/esihenkilöiden ja muiden kirjastotyöntekijöiden välillä. Koulutuksiin osallistumisen mahdollisuus jakaantui tasan: vastaajista noin puolet ei ollut pystynyt osallistumaan koulutuksiin niin usein kuin haluaisi, puolet oli pystynyt osallistumaan kohtuullisen hyvin.

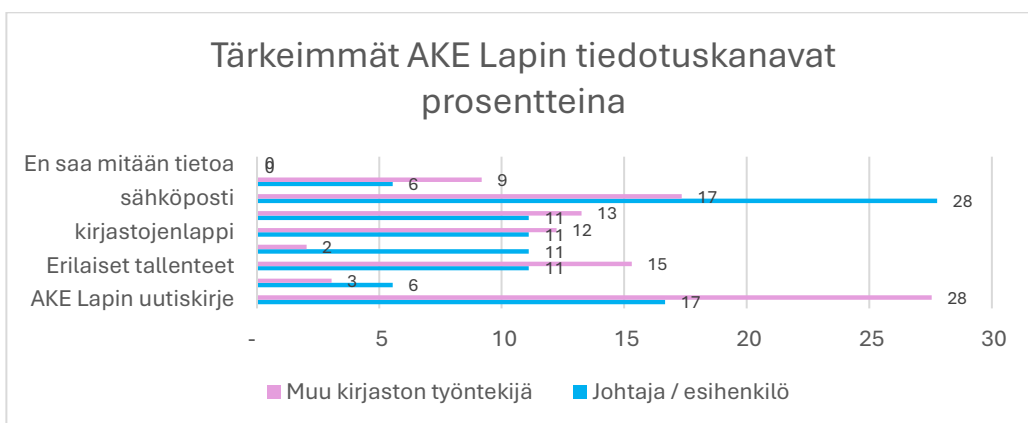

Seuraavassa taulukossa on vertailtu mieluisimpia koulutusmuotoja kahdessa eri vastaajaryhmässä. Tulos on ilmoitettu prosenttiosuutena kyseisen ryhmän kaikista vastauksista. Kyselyssä vastaajat saivat valita itselleen mieluisimmat tavat kouluttautua AKE Lapin tarjoamista koulutusmuodoista. Verkkokurssit (Liboppi), kirjastovierailut, koulutustallenteet sekä itsenäinen opiskelu olivat muiden kirjaston työntekijöiden suosikkeja, kun kirjastonjohtajien vastausten mukaan mentorointi, lähikoulutus ja vertaisoppiminen olivat suosituimpia. Täysin samoin arvoitiin etäkoulutus (webinaari), jonka koki mieluisaksi vajaa kolmannes vastaajista. Kaikkia erilaisia koulutusmuotoja kannattaa edelleen käyttää, sillä jokainen niistä oli mieluisa joillekin vastaajista. Mentorointi ei ollut mieluisaa henkilöstölle. Vastauksiin voi vaikuttaa se, että mentorointiohjelmiin on vuosina 2022 – 2026 Lapista osallistunut vain muutamia henkilöitä.

AKE:n käyttämistä tiedotuskanavista pyydettiin valitsemaan vähintään yksi mieluisa kanava. Suosituimpia olivat AKE Lapin uutiskirje (33 merkintää) ja sähköposti (27). AKE:n vierailuja kirjastoissa ei vastausten perusteella pidetty kovin merkittävänä tiedotuksen kannalta. Vierailuista saadaan kuitenkin hyvää palautetta, joten on hyvä selvittää tarkemmin, miten vierailujen anti koetaan kirjastoissa ja onko niiden sisältöjä tarpeen kehittää. Voidaan myös systemaattisemmin ottaa AKE-tiedotus osaksi aluekierroksen ohjelmaa. Esimerkiksi Palvelutarjotin ja AKE-yhteistä kehittämistä -verkkoesite. Tällä hetkellä aluekierroksella mainostetaan kirjastossa esille nouseviin tarpeisiin sopivia koulutuksia ja AKE-palveluita keskustelun lomassa.

Verrattaessa johtajien/esihenkilöiden sekä muiden kirjaston työntekijöiden merkittävimäksi kokemia tiedotuskanavia, sähköposti ja henkilökohtainen yhteydenotto ovat selkeästi merkittävimpiä johtajille, muille työntekijöille uutiskirje.

AKE-työntekijöiden ammattitaito (4,36) ja saavutettavuus (4,33) saivat suhteellisen hyvän arvion, eikä vastauksissa johtajien ja esihenkilöiden sekä muiden kirjaston työntekijöiden välillä ollut juurikaan eroa.

AKE Lapin toiminnan vahvuudet vastausten perusteella

Sanallisissa vastauksissa korostuivat koulutukset AKE-toiminnan keskeisenä vahvuutena. Koulutukset koetaan laadukkaiksi, ajankohtaisiksi ja käytännönläheisiksi ja opittuja asioita pystyy suoraan soveltamaan omaan työhön. Tarjonta koetaan monipuoliseksi ja koulutukset auttavat pysymään ajan tasalla kirjastokentän kehityksestä.

Vertaisoppiminen ja kokemusten jakaminen koetaan erittäin tärkeäksi. Päiväkahvit ja Lapin kirjastopäivät tukevat yhteisöllisyyttä ja vuorovaikutusta. Tilaisuudet tarjoavat ajankohtaista tietoa ja inspiraatiota ja tallenteet mahdollistavat tiedon saamisen laajemmin. Tilaisuuksien puhujat ja kouluttajat ovat vastaajien mukaan asiantuntevia ja kiinnostavia. Verkostoitumista edistävän työn koetaan madaltavan kynnystä ottaa yhteyttä kollegoihin ja asiantuntijoihin, ja tieto muiden kirjastojen työstä avaa uusia näkökulmia omaan työhön.

AKE-toiminnan koetaan auttava pitämään ajan tasalla kehityksestä, koulutuksista ja tapahtumista, ja viestintä on pääosin hyvää ja informatiivista. Pehdytysmateriaalit tukevat uusia työntekijöitä. AKE:ta koetaan saatavan apua tarvittaessa.

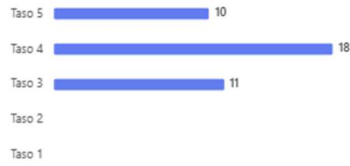
AKE Lapin kehittämiskohteet tuleville vuosille vastausten perusteella

Sanallisten palautteiden perusteella seuraavaksi on koottu kehittämiskohteita AKE Lapin toiminnassa. Lisäksi on hahmoteltu mahdollisia ratkaisuja tai muutoksia toimintaan syksystä 2026 alkaen. Näistä tiedotetaan kauden ensimmäisillä päiväkahveilla.

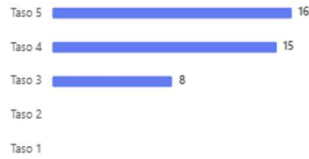
1. Tietoa koetaan tulevan liikaa, eikä kaikkeen ehdi perehtyä tai osallistua. Teamsia olisi hyödynnettävä enemmän.
 - Jaettavan tiedon parempi priorisointi ja selkeämpi jäsentely tai tiivistäminen. Teamsin käytön tehostaminen.
2. Ajankohtien ja välimatkojen vuoksi kaikki eivät pääse koulutuksiin. Lyhyissä koulutuksissa ei aina ehditä syvälle aiheisiin.
 - Selvitetään koulutusten toistamista eri paikkakunnilla sekä pidempiä tai syventäviä koulutuksia. Kiinnitetään huomioita koulutusten ajankohtiin mahdollisuuksien mukaan. Kouluttajilta pyydetään tarjousta kahden viikon tallenteille, jotka jaetaan ilmoittautuneille.
3. Osa koulutusten aiheista koetaan liian kapeiksi tai eriytyneiksi. Lisäksi kaivataan enemmän aikaa keskusteluille ja ryhmätöille. AKE:n vierailujen sisältöjä alueen kirjastoissa voisi kehittää enemmän kirjastojen tarpeita vastaaviksi.
 - Otetaan mukaan enemmän perusasioihin palaavia sisältöjä ja laajempaa osallistujajoukkoa palvelevia aiheita. Ehdotetaan, että nämä aiheet olisivat kokoelmatyö, lukutaitotyö, viestintä ja asiakaspalvelu. Varataan aikaa keskusteluille ja ryhmätöille sekä lisätään vertaisoppimismahdollisuuksia, joko yksittäisinä päivinä tai koulutusten yhteydessä. Ehdotetaan kokoelmatyön tueksi vertaisarviointia, -oppimista ja yhteistoimintaa Tehdään kokoelmatyötä yhdessä! -kokeilun muodossa vuonna 2026. Shared reading -ohjaajien vierailut. Selvitetään, miten kirjastovierailuja voitaisiin kehittää.

Kyselyn vastaukset kuvina

3. Miten AKE Lapin on onnistunut huomioimaan alueen erikokoisten kirjastojen tarpeet?

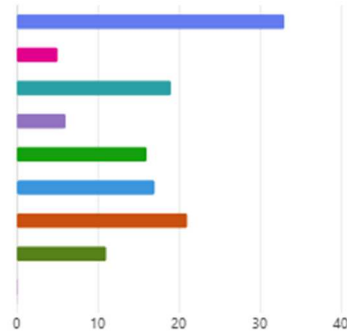

4. Onko AKE Lapin viestintä on vastannut tarpeisiisi?

5. Mitkä ovat sinulle tärkeimmät AKE Lapin tiedotuskanavat? (rastita vähintään yksi valinta)

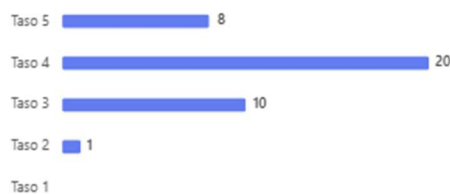
- AKE Lapin uutiskirje 33
- AKE-tiimin vierailut kirjastossa 5
- Erilliset tallenteet 19
- Henkilökohtainen yhteydenotto (puhelin, sähköposti) 6
- Kirjastojenlappi.fi-sivusto 16
- Lapin kirjastojen päiväkahvit 17
- Sähköposti 21
- Teams 11
- En saa AKE Lapista mitään tietoa 0

6. Ovatko AKE Lapin järjestämät koulutukset vastanneet sisällöltään tarpeitasi?

7. Ovatko AKE Lapin järjestämissä koulutuksissa käytetyt koulutusmenetelmät olleet toimivia ja aiheeseen sopivia?

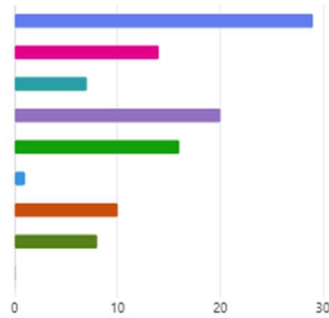
8. Oletko pystynyt osallistumaan AKE Lapin koulutuksiin?

Olen voinut osallistua kohtalaiseen hyvin	18
En ole pystynyt osallistumaan niin usein kuin olisin halunnut	20
En ole osallistunut koulutuksiin	1

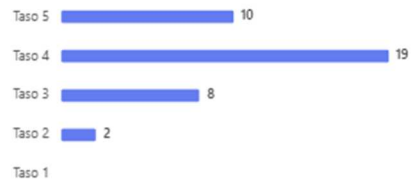

9. Mikä on sinulle mieluisin tapa kouluttautua (rastita vähintään yksi vaihtoehto) ?

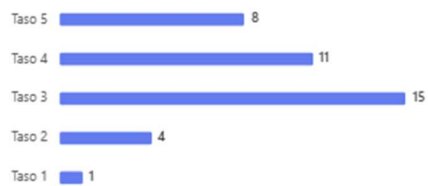
Etäkoulutus (webinaari)	29
Itsenäinen opiskelu	14
Kirjastovierailu	7
Koulustallenne	20
Lähikoulutus	16
Mentorointi	1
Verkkokurssi (Liboppi)	10
Vertaisoppiminen	8
Muu	0

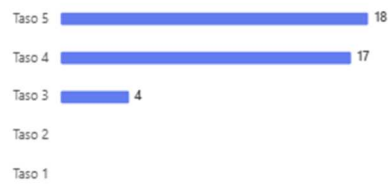
11. Miten AKE Lappi on mielestäsi onnistunut tukemaan kirjastojen keskinäistä vuorovaikutusta?

12. Miten AKE Lappi on mielestäsi onnistunut tukemaan henkilökohtaista verkostoitumistasia?

13. Kuinka ammattitaitoisiksi arvoisit alueellisen kehittämistehtävän hoitajat?

14. Ovatko alueellista kehittämistehtävää hoitavat koordinaattorit helposti saavutettavissa?

